



w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku skandynawistyka na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.73.2023.2.JP

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 492/2023 z 29 czerwca 2023 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku skandynawistyka na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.73.2023.2.JP

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku skandynawistyka na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 492/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 29 czerwca 2023 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Koncepcja kształcenia nie określa zamkniętego katalogu zawodów, do których przygotowuje kierunek. Generycznie sformułowana koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie studentów do podjęcia zatrudnienia w sektorze usług biznesowych, w szczególności w charakterze specjalistów z językiem norweskim lub szwedzkim, przy czym nie określa, w jakich zawodach są to specjaliści. Bez wskazania tych zawodów nie ma możliwości określenia warunków, w których powinny odbywać się zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne oraz w programie studiów sformułować efektów uczenia się i treści programowych dla tych zajęć.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia dziękuje „za zwrócenie uwagi na niedoprecyzowanie zawodów, do których mają przygotowywać studia skandynawistyka”. Wnioskodawca zaznacza, że „zamknięty katalog zawodów został co prawda przedstawiony w sekcji »Koncepcja



Uchwała nr 778/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 7 września 2023 r.

kształcenia», 1.2.6 Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami (Tabela 12, strona 34 Wniosku), lecz powinien się znaleźć w punkcie 1.2.4 »Sylwetka absolwenta«, co po otrzymanej uwadze zostało poprawione”. Zacytowano Tabelę 12, czyli „Katalog zawodów i stanowisk dla kierunku skandynawistyka.

Zawody i stanowiska

Specjaliści z językiem norweskim/szwedzkim oraz angielskim w obszarze BPO/SSC:

1. ds. kadr i płac (HR, rekrutacja)
2. ds. szkoleń i rozwoju kadry
3. ds. logistyki, zaopatrzenia
4. ds. obsługi klienta
5. ds. sprzedaży
6. ds. komunikacji i marketingu (social media)
7. ds. risk & compliance
8. pozostałe stanowiska operacyjne w działach back- oraz middle-office

Pracownicy firm polskich operujących na rynku skandynawskim lub firm skandynawskich operujących na rynku polskim:

1. wsparcie działów:
 - 1) sprzedaży
 - 2) handlu zagranicznego
 - 3) eksportu
 - 4) przetargów
2. specjalista ds. obsługi klienta zagranicznego
3. specjalista ds. rekrutacji pracowników (na rynek skandynawski)

Pracownicy firm marketingowych działających na rynku skandynawskim:

1. specjaliści ds. marketingu oraz PR
2. specjaliści ds. mediów interaktywnych
3. menedżer marki

Pracownicy sektora wydawniczego:

- a. specjalista ds. promocji
- b. specjalista ds. obserwacji i analizy treści medialnych”.

Ponadto Wnioskodawca skorygował opis sylwetki absolwenta, wskazując na to, że wnioskowany „Kierunek ma przygotować do pracy w charakterze specjalistów z językiem szwedzkim lub norweskim i dodatkowo angielskim, w obszarze pracy biurowej z elementami marketingu (specjalista do spraw mediów interaktywnych, specjalista do spraw marketingu i handlu, specjalista do spraw organizacji i rozwoju sprzedaży, specjalista analizy i rozwoju rynku) lub z elementami zarządzania zasobami ludzkimi (specjalista do spraw rekrutacji pracowników, specjalista do spraw czasowego zatrudniania pracowników, specjalista do spraw rozwoju zawodowego) oraz do pokrewnych stanowisk”.

Uczelnia informuje, iż „zmodyfikowana koncepcja kształcenia została ustanowiona Uchwałą Senatu WSE Nr 24/2023 w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku studiów Skandynawistyka w Wyższej Szkole Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera z dnia 21 lipca 2023 r. stanowiącą załącznik (1 i 2) do niniejszego pisma”.



Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła korektę opisu sylwetki absolwenta, z którego wynika, że absolwent kierunku ma znaleźć zatrudnienie jako specjalista do spraw marketingu lub zarządzania, przy czym operacyjna znajomość jednego z języków skandynawskich oraz języka angielskiego ma być narzędziem jego/jej pracy. Tak sformułowana sylwetka absolwenta pozostaje w sprzeczności z przyporządkowaniem wnioskowanego kierunku do dyscyplin 1) językoznawstwo - 58%, 2) nauki o kulturze i religii - 25% oraz 3) literaturoznawstwo - 17%. Wnioskodawca nie odniósł się do zasadniczej kwestii podniesionej w zarzucie, jaką jest stworzenie odpowiednich warunków przeprowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz sformułowanie efektów uczenia się i treści programowych dla tych zajęć w odniesieniu do zawodów, do których przygotowuje kierunek. Odpowiedź Uczelni nie niweluje zatem istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

2. Program studiów nie umożliwia wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Program studiów przewiduje formalnie 110 punktów ECTS w ramach zajęć do wyboru, ale wybór ten odbywa się głównie w odniesieniu do specjalności językowej odpowiednio *szwedzkiej* lub *norweskiej* związanej praktyczną nauką języka, a także powiązanych z nim (poprzez wymóg znajomości języka) kursów takich jak *gramatyka kontrastywna*, *literatura* lub *translatoryka*. Tak więc w ramach tych specjalności studenci nie mają możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. Do zajęć do wyboru została włączona ponadto praktyka zawodowa, ale studenci nie dokonują wyboru jej zakresu merytorycznego, a jedynie miejsce odbywania praktyki. W programie nie przewidziano bowiem zróżnicowanych programów praktyk, pomiędzy którymi mogliby wybierać studenci. Tak więc możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia ogranicza się do zajęć fakultatywnych i projektu dyplomowego, razem w łącznym wymiarze 14 ECTS.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia zgadza się z opinią Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej i przedstawia modyfikacje w programie studiów, przyjęte stosowną uchwałą Senatu Uczelni. Osiem zajęć proponowanych w pierwotnym wniosku zastąpiono parami zajęć wybieralnych o łącznej wartości 18 punktów ECTS. Do puli zajęć wybieralnych zaliczono praktyki zawodowe o łącznej wartości 24 punktów ECTS. Wskazano, iż „do przedmiotów wybieralnych należą (bez zmian) Fakultety: 1, 2 i 3 (każdy po 3 pkt ECTS) oraz Projekt dyplomowy (5 ECTS)”. Podsumowując Wnioskodawca stwierdza, iż „Całkowita liczba punktów ECTS za przedmioty wybieralne po dokonanych przez nas zmianach wynosi zatem 56 punktów ECTS, co stanowi 31 % wszystkich punktów ECTS dla programu”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła zmodyfikowany i zatwierdzony stosowną Uchwałą wykaz zajęć do wyboru. Nie odniosła się w tym miejscu do kwestii włączenia praktyki zawodowej do puli zajęć do wyboru, jednak analiza dokumentacji



wskazuje na to, że wyodrębniono dwie ścieżki realizacji praktyki zawodowej (Załącznik nr 4 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, sylabusy zajęć praktyka 1A/1B i 2A/2B, strony 108–124).

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut jest bezprzedmiotowy**.

3. W programie studiów nie zapewniono zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Formalnie program studiów obejmuje tę grupę zajęć w wymiarze 92 punktów ECTS, ale zajęcia te w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, bo nie wiadomo o jaki zwód lub zawody chodzi. Do tej grupy nie można zaliczyć m.in. zajęć kształtujących umiejętności językowe. Praktyczne nauczanie języka obcego nie oznacza, że na tych zajęciach wykonywane są przez studentów w adekwatnych warunkach czynności powiązane z przyszłą ścieżką zawodową. Podczas takich zajęć kształtowane są bowiem przede wszystkim ogólne umiejętności językowe, np.: pisanie, czytanie, interakcja czy mediacja i powiązane z nimi kompetencje, np. zdolność do dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, który stanowi ogólną ramę dla kształcenia językowego, która nie jest powiązana z praktycznym profilem studiów i konkretnym kierunkiem studiów. Analiza tekstu czy też poprawne posługiwanie się strukturami języka obcego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym powiązane z danym zawodem.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut Wnioskodawca przyznaje, że w pierwotnej wersji wniosku istniały niedociągnięcia i przedstawia dokonane zmiany. Polegają one na „wyłączeniu przedmiotów PNJN/PNJS Słownictwo i rozumienie tekstów 1,2 oraz PNJN/PNJS Rozumienie ze słuchu i mówienie 1,2 z puli przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne”. Zmodyfikowaną listę zajęć kształtujących umiejętności praktyczne przedstawiono w tabeli. W podsumowaniu Uczelnia stwierdza, że „Aktualnie suma punktów przypisanych do przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 93 ECTS, co stanowi 52% wszystkich punktów ECTS przypisanych do programu”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła zmodyfikowany wykaz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Analiza tego dokumentu w świetle informacji na temat zawodów, do których przygotowuje wnioskowany kierunek, przedstawionych w odpowiedzi na zarzut 1., wskazuje na to, że do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nadal nie można zaliczyć zajęć kształtujących umiejętności językowe (w sumie 23 punkty ECTS), jak również takich zajęć, jak Analiza dyskursu (3 punkty ECTS), Projekt dyplomowy (5 punktów ECTS), Teorie i praktyki emancypacyjne (3 punkty ECTS), Translatoryka norweska/ translatoryka szwedzka (3 punkty ECTS), Wstęp do translatoryki norweskiej/ Wstęp



do translatoryki szwedzkiej (2 punkty ECTS). Także w odniesieniu do pozostałych zajęć wymienionych w wykazie nie ma pewności, że będą one prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

4. Dobór miejsc praktyk nie odpowiada koncepcji kształcenia i treściom programowym. Wśród miejsc, w których będą odbywać się praktyki zawodowe ponad 20% to szkoły językowe, podczas gdy koncepcja kształcenia, efekty uczenia się i treści programowe zajęć zorganizowanych w Uczelni nie przewidują przygotowania do wykonywania zawodu lektora języka obcego.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut, Uczelnia przyznaje, iż opis zawarty w pierwotnym wniosku nie był wystarczająco precyzyjny. Wnioskodawca wyjaśnia, że „na kierunku skandynawistyka w ramach obowiązkowych praktyk zawodowych przewidziano praktyki w szkołach językowych, ale nie w roli lektorów, lecz w obszarze administracyjno-organizacyjnym. Ma to na celu przygotowanie ich do pracy w zespole i obsługi klienta”. Przedstawiono podział instytucji współpracujących z Uczelnią w ramach praktyk zawodowych „ze względu na zakres obowiązków studentów(-tek) na praktykach”: 1) praca biurowa z elementami marketingu i obsługi klienta, 2) praca biurowa z elementami zarządzania zasobami ludzkimi i 3) praca biurowa z elementami równocześnie marketingu i obsługi klienta oraz zarządzania zasobami ludzkimi.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła argumenty dotyczące doboru miejsc odbywania praktyk zawodowych. W świetle sprzecznych informacji na temat koncepcji kształcenia, informacje te nie niwelują istoty zarzutu. Z jednej strony, koncepcja kształcenia, w tym przyporządkowanie do dyscyplin naukowych, jak również efekty uczenia się i treści programowe wskazują na kształcenie typowo filologiczne. Z drugiej strony, skorygowana sylwetka absolwenta i deklaracje dotyczące miejsc odbywania praktyk zawodowych wskazują na intencję kształcenia specjalistów w zakresie marketingu i obsługi klienta oraz zarządzania zasobami ludzkimi. Ponadto informacja na temat podziału instytucji współpracujących z Uczelnią w ramach praktyk zawodowych „ze względu na zakres obowiązków studentów(-tek) na praktykach” pozostaje w sprzeczności z informacjami zawartymi w sylabusach zajęć praktyki zawodowe (wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, Załącznik nr 4, strony 108–124), ponieważ podział zajęć praktyki zawodowe na ścieżki A i B odnosi się do kształtowania kompetencji związanych odpowiednio z pracą biurową z elementami marketingu lub z elementami zarządzania zasobami ludzkimi. W programie studiów nie przewidziano zajęć praktyki zawodowe z elementami równocześnie marketingu i obsługi klienta oraz zarządzania zasobami ludzkimi.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.



5. Realizowana na kierunku polityka kadrowa nie zapewnia dobru kadry prowadzącej kształcenie w sposób gwarantujący prawidłową realizację zajęć i nie sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Dla ścieżki norweskiej proponowany skład osobowy nie gwarantuje właściwego poziomu nauczania ani jego ciągłości, rozumianej jako budowanie stabilnego zespołu. W dużej mierze proponowany skład osobowy opiera się bowiem na deklaracjach osób gotowych realizować godziny zlecone, często w niewielkim wymiarze lub w odległych terminach, nawet dopiero od roku akademickiego 2025/2026. Dodatkowo w większości są to osoby związane na stałe z uczelniami w Warszawie, Poznaniu i Szczecinie. Niektóre z tych osób już współpracują z nawet trzema Uczelniami. Co prawda więcej niż 50% godzin zajęć na kierunku ma być realizowane przez nauczycieli akademickich, dla których WSE jest podstawowym miejscem pracy, są to jednak w większości zajęcia inne niż w zakresie wiodącej dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek lub, w przypadku języka norweskiego, całej ścieżki językowej. Dla ścieżki *norweskiej* zarówno wśród stałych pracowników jak i współpracowników nie ma osób z aktualnym dorobkiem naukowym, co bezpośrednio nie skutkuje nieprawidłową obsadą zajęć, bo program studiów obejmuje zajęcia łączące np. *językoznawstwo szwedzkie i norweskie*, a oba języki należą do tej samej grupy językowej, ale skład osobowy nie zapewnia prawidłowego przebiegu procesu dyplomowania w ramach ścieżki *norweskiej*, bo w skład etatowej kadry dydaktycznej wchodzi tylko dwie osoby z tytułem zawodowym magistra filologii norweskiej.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia wyjaśnia kwestię przydziału zajęć w odległych terminach, argumentując, iż wynika to z programu studiów. W odniesieniu do ścieżki norweskiej, Uczelnia stwierdza, iż współpracująca z nią od 2019 roku doktor habilitowana – specjalistka w zakresie literatury norweskiej jest zarazem uznaną tłumaczką z języka norweskiego na czeski. Wnioskodawca podnosi także, iż Uczelnia jest obecnie w procesie integracji z Uniwersytetem SWPS, a od stycznia 2025 roku stanie się jego częścią. Tym samym „kadra w obszarze dyplomowania zostanie wzmocniona kadrami Uniwersytetu SWPS”. Uczelnia podaje nazwiska trojga etatowych pracowników Uniwersytetu SWPS, „którzy podpisali deklaracje prowadzenia godzin zleconych”: dwojga doktorów i jednego profesora tytularnego.

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca nie podjął działań naprawczych dotyczących polityki kadrowej w celu zapewnienia doboru kadry prowadzącej kształcenie w sposób gwarantujący prawidłową realizację zajęć oraz zapewnienia stabilizacji zatrudnienia i trwałego rozwoju nauczycieli akademickich. W odpowiedzi na zarzut, Wnioskodawca argumentuje jedynie, iż integracja Uczelni z Uniwersytetem SWPS rozwiąże problemy kadrowe, przy czym trzy osoby wskazane w odpowiedzi na zarzut jako wzmocnienie kadrowe wynikające z integracji z Uniwersytetem SWPS to angiści (profesor oraz doktor a przy tym absolwent studiów magisterskich z filologii szwedzkiej w roku 2010) oraz doktor skandynawistyki specjalizujący się w językach norweskim i islandzkim, już obecnie zatrudniony na dwóch uczelniach. Przedstawione informacje nie niwelują zatem istoty zarzutu. Osoby te były już wcześniej, w pierwotnym wniosku, wskazane jako kadra wnioskowanego kierunku.



W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

6. Nie w pełni została zapewniona prawidłowa obsada zajęć. Zastrzeżenia budzi obsada sześciu zajęć na ścieżce *norweskiej* w zakresie praktycznej nauki języka. Powierzono je osobie, która zgodnie z załączonym oświadczeniem ukończyła studia magisterskie w zakresie skandynawistyki (ścieżka *norweska*) na Uniwersytecie w Wiedniu. Studia skandynawistyczne w Wiedniu są wyłącznie studiami pierwszego stopnia, prowadzonymi w języku niemieckim i skoncentrowanymi na naukach społecznych, historii czy literaturze, a nie kwestiach językowych. W programie nauczania praktyczna nauka języka skandynawskiego to zaledwie 30 ECTS, a zajęcia inne niż praktyczna nauka języka prowadzone są w języku niemieckim. Wskazany dodatkowo w dokumentacji certyfikat Bergenstesten jest poświadczeniem kompetencji językowej umożliwiającym podjęcie studiów w Norwegii, ale nie uprawnia do nauczania języka norweskiego.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut, Uczelnia zapewnia, iż osoba, której powierzono prowadzenie sześciu zajęć na ścieżce *norweskiej* w zakresie praktycznej nauki języka „ma ukończone studia II stopnia na dwóch kierunkach: Skandynawistyka i Filologia Niemiecka”. W załączniku nr 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiono tłumaczenie dyplomu uzyskania stopnia magistra skandynawistyki oraz filologii niemieckiej, kopię oryginalnego dyplomu, tłumaczenie zaświadczenia o zdany egzaminie dyplomowym, w tym z języka norweskiego, kopię protokołu egzaminu dyplomowego, certyfikat ukończenia kursu języka norweskiego stopnia 3 z Uniwersytetu w Oslo oraz certyfikat ukończenia kursu języka norweskiego stopnia 4 z Uniwersytetu w Bergen wraz z opisem wszystkich poziomów tego kursu”. Wymieniono również wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Stanowisko Prezydium PKA

W odpowiedzi na zarzut, Wnioskodawca przedstawił kopie dyplomów oraz tłumaczenia dyplomów i innych dokumentów, jednak dokumentacja ta nie zawiera informacji nowych w stosunku do tego, co było podstawą oceny pierwotnego wniosku (strony 78–79).

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy zarzutów 1 oraz 3, 4, 5 i 6, Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 492/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera w Krakowie.



Uchwała nr 778/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 7 września 2023 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski